

Nr 83.

Av herr Osvald, om ökade anslag till det frivilliga försvarsarbetet m. m.

Återhållsamheten i fråga om s. k. automatiska eller eljest av utvecklingen betingade anslagsökningar bör inte i så hög grad som chefen för försvarsdepartementet föreslagit drabba de förhållandevis små anslagsposter, som är avsedda att möjliggöra det frivilliga försvarsarbetet och den därmed jämförliga verksamheten. En något mindre restriktiv anslagstilldelning för nämnda ändamål synes bland annat motiverad för att motverka olägenheterna av de betydande inskränkningar i repetitionsövningsinkallelserna som av statsfinansiella skäl ansetts nödvändiga. Med hänsyn härtill föreslås följande jämkningar i anslagsfördelningen.

1. Under rubriken 38. *Armén: Hemvärnets omkostnader* höjes anslaget i enlighet med försvarets civilförvaltnings hemställan med 50 000 kronor.

2. Till kretshemvärnschefer och hemvärnschefer utgående arvoden står i allmänhet inte i rimlig proportion till den alltmer ökade arbetsbördan och det ökade ansvaret för denna personal. Tecken tyder på att svårigheter föreligger att vid avgångar finna kvalificerad personal, som under rådande betingelser är villig att åtaga sig ifrågavarande uppdrag. För att möjliggöra en skäligen ökning av arvoden till kretshemvärnscheferna och hemvärnscheferna bör av antydda skäl och i enlighet med rikshemvärnschefens förslag anslaget under rubriken 37. *Armén: Hemvärnets avlöningar* höjas med ytterligare 220 000 kronor.

Under samma anslag bör också, av liknande skäl och i enlighet med rikshemvärnschefens förslag, tillkomma 5 650 kronor för att öka arvoden till tillsyningsmän vid hemvärnsområdesförråd.

Slutligen bör anslaget uppräknas med 8 500 kronor för att möjliggöra de ökade arvoden till biträden i kök och servering vid hemvärnets stridsskola, som enligt rikshemvärnschefens och försvarets civilförvaltnings mening ansetts erforderliga för att undanröja nu föreliggande svårigheter att erhålla tillräckligt antal dylika biträden.

Den sammanlagda anslagsökningen under ifrågavarande rubrik blir, i förhållande till departementschefens förslag, 234 150 kronor, som föreslås avrundade till 234 000 kronor.

3. För att kompensera tidigare inte tillgodosedda prisstegringar m. m. samt med hänsyn till hemvärnets ökade styrka med därav följande stegrade övningskostnader bör arméförvaltningens hemställan om anslagshöjning under rubriken 40. *Armén: Hemvärnets övningar* så till vida tillmötesgå

att anslaget ökas med 65 000 kronor utöver vad departementschefen föreslagit.

4. I enlighet med i stort sett samstämmiga förslag av chefen för armén, chefen för försvarsstaben och försvarets civilförvaltning bör anslaget under rubriken 42. *Armén: Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.* ökas med 116 000 kronor.

5. Såväl med hänsyn till det frivilliga skytteväsendets erkända betydelse ur försvarssynpunkt som av psykologiska skäl måste det anses olyckligt att minska det anslag på 1 725 000 kronor som utgått under de senaste åren under rubriken 45. *Armén: Frivilliga skytteväsendets befrämjande.* Anslaget bör i enlighet med försvarets civilförvaltnings hemställan uppföras med oförändrat belopp, vilket innebär en anslagsökning av 100 000 kronor i förhållande till departementschefens förslag.

6. Med hänsyn till betydelsen av fortsatt saklig försvarsupplysning under samarbete mellan representanter för totalförsvarets olika grenar och för samhället i övrigt samt de stegrade kostnaderna för dylik verksamhet bör chefens för försvarsstaben hemställan så till vida tillmötesgås att anslaget under rubriken 44. *Försvarsupplysning* (s. 197) höjes med 27 000 kronor, varav 10 000 kronor bör avses för att bestrida ökningen i kostnaderna för utgivandet av tidskriften Kontakt med krigsmakten samt 17 000 kronor till ökat bidrag till Centralkommittén Folk och Försvar.

7. Under rubriken 48. *Lottaorganisationen* (s. 200) bör anslaget i enlighet med Försvarets civilförvaltnings tillstyrkan uppräknas med 100 000 kronor med hänsyn till de stegrade utbildningskostnaderna.

8. De av mig föreslagna anslagsökningarna enligt punkterna 2—7 ovan uppgår till sammanlagt (234 000 + 65 000 + 116 000 + 100 000 + 27 000 + 100 000 =) 642 000 kronor utöver de belopp som departementschefen äskat. Med hänsyn till det ekonomiska läget bör ökningarna kompenseras genom minst motsvarande minskningar på annat eller andra anslag. Vid bedömandet av möjligheterna härtill har jag funnit, att departementschefen under hänvisning till den avsedda minskningen av repetitionsövningsverksamheten har kunnat föreslå avsevärda anslagsminskningar på ett flertal för armén avsedda anslagsposter. Så har exempelvis anslagsposten 25. *Armén: Övningar m. m.* kunnat nedbringas med 6 300 000 kronor från 35 000 000 till 28 700 000 kronor eller med 18 procent (om hänsyn inte tas till användningen av odisponerad reservationsbehållning). Motsvarande anslagsminskning under rubriken 34. *Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.* har beräknats till 5 000 000 kronor från 75 000 000 kronor till 70 000 000 kronor eller 6—7 procent. Det synes mig kunna förväntas att den minskade omfattningen av repetitionsövningar och den därmed sammanhängande betydande minskningen i övningarnas totala omfattning inom armén skall minska behovet av medel för underhåll av tygmateriel m. m. i något högre grad än vad departementschefen räknat med. Med hänsyn härtill och av förut anförda skäl föreslår jag att anslaget under rubriken 34. *Armén: Underhåll av tygmateriel m. m.* begränsas till 69 000 000 kronor. Detta utgör

en minskning i förhållande till departementschefens förslag med 1 000 000 kronor. Sedan ovan i denna punkt sammanfattade, av mig föreslagna anslagsökningar frändragits uppstår en slutlig besparing av 308 000 kronor.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen ville besluta följande jämkningar i de i statsverkspropositionen, fjärde huvudtiteln, upptagna anslagsbeloppen:

Armén: Underhåll av tygmateriel m. m. Anslaget *minskas* med 1 000 000 kronor till 69 000 000 kronor.

Armén: Hemvärnets avlöningar. Anslaget *ökas* med 234 000 kronor till 678 000 kronor.

Armén: Hemvärnets omkostnader. Anslaget *ökas* med 50 000 kronor till 630 000 kronor.

Armén: Hemvärnets övningar. Anslaget *ökas* med 65 000 kronor till 1 735 000 kronor.

Armén: Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m. Anslaget *ökas* med 116 000 till 2 416 000 kronor.

Armén: Frivilliga skytteväsändets befrämjande. Anslaget *ökas* med 100 000 kronor till 1 725 000 kronor.

Försvarsupplysning. Anslaget *ökas* med 27 000 kronor till 207 000 kronor.

Lottaorganisationen. Anslaget *ökas* med 100 000 kronor till 700 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1954.

Hugo Osvald.